

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
Redactie: Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne

6de jaargang – nr. 3
mei – juni 1975

HET GAAT HIER NIET OM VLIEGTUIGEN ...

door BASIL BOOTHROYD

Basil Boothroyd is een bekend journalist in Groot-Brittannië. Wij echter wisten niet dat hij zich vroeger ook met het wereldtalenprobleem bezig hield. Zijn artikel, dat wij hieronder publiceren, verscheen eind 1974 in het belangrijke juridische tijdschrift „New Law Journal”, dat in Londen wordt uitgegeven. Wij zijn er niet zeker van of Basil Boothroyd de problematiek van het „wereldwijde misverstand”, zoals hij het zelf zou noemen, ernstig heeft bestudeerd, noch of hij louter toevallig op het eind van deze tekst Esperanto vernoemt. Toeval of niet, wij vinden dit artikel een zeer goed geargumenteed pleidooi voor de Internationale Taal, bovendien doorspekt met een vleugje echte Britse humor ...

Ik ben helemaal geen Dr. Kissinger of een mijnheer Nastase. Waarschijnlijk zal ik dus nooit als de bliksem een zevental landen moeten aandoen zonder een ogenblikje te vinden om thuis het gepaste boekje "Deens op reis" of "Wegwijs in het Arabisch" mee te scharrelen.

Als toch iets dergelijks zou gebeuren, dan zou ik me waarschijnlijk redden met mijn enige taalgidsje dat vertalingen geeft in het Frans, Duits, Spaans, Italiaans, Portugees en Zweeds. Het eerste zinnetje daarin luidt wijselijk, maar enigszins ontmoedigend „Ik begrijp u niet" in het Frans, Duits, Spaans, enz.

Misschien was iets dergelijks de oorzaak van de verwarring toen Groot-Brittannië en Frankrijk dachten dat ze drie Concorde-vliegtuigen aan de sjah van Iran hadden weten te verkopen. Wellich herinnert u zich de uitspraak van de president dat de sjah zeker een aankoop zou verrichten. De president deelde dat aan de kranten mee die in

twee talen berichtten „CONCORDE GERED !". De Fransen trakteerden hem zelfs op een gratis reisje in een Concorde naar Teheran, om door dit twee uren durende vluchtje nog eens aan te tonen hoe wijs de beslissing van de sjah wel was. Vliegtuigconstructeurs aan beide zijden van het Kanaal gooiden hun hoeden (hats/ chapeaux) in de lucht. Laatstgenoemde objecten donderden echter zielloos opnieuw naar beneden toen bleek dat de sjah niet gezegd had dat hij zijn opties definitief maakte, maar dat hij ze eenvoudig behield, of respecteerde, of wat men nu eenmaal met opties doet.

Het wereldwijde misverstand

Het valt niet moeilijk te raden hoe dat misverstand ter wereld kwam. Zelfs al kan de sjah een aardig mondje Frans, hoe gemakkelijk valt er eens geen verkeerd woordje tussen, laten we zeggen, de gangen van een luxueus officieel banket. Maar, volgens mij,

heeft een bezoekend staatshoofd het recht in ieder geval in zijn eigen taal te converseren en aan zijn gastheer het vertaalwerk over te laten. Zeer waarschijnlijk heeft de sjah zijn gedachte zeer goed uitgedrukt, maar heeft de president van Frankrijk zijn Perzisch niet voldoende opgepoetst. Misschien onder invloed van zijn eigen wensen, of om de een of andere bijkomende reden, verstond de president net iets anders.

Of misschien gebeurde de fatale flater later, tijdens de pers-conferentie. Ik zou wel graag weten in welke taal men dat heuglijke bericht aan de verscheidene redacteurs heeft doorgegeven. Zelfs al waren er tolken aanwezig, dan kan ik eerlijk geen rotsvast vertrouwen in deze heren uitdrukken. Door een zeer kort gebrek aan concentratie kan men precies dat éne woord „qui fait tout la différence" bijvoegen of vergeten, wat dan totaal anders overkomt in het Engels, Perzisch, Spaans, Portugees of in welke taal dan ook die de mens heeft gecreëerd om het wereldwijde misverstand te verdiepen.

Het is inderdaad een misterie, zelfs iets absurds, die onmacht om met elkaar van man tot man te praten. Iets absurds dat ik des te meer ontdek als ik van Lydd, in Zuid-Engeland, naar Le Touquet, in Frankrijk, vlieg. Een vlucht van niet meer dan twintig minuten, zelfs in een vooroorlogse kist. Nauwelijks tijd om het andere eind van je veiligheidsgordel te vinden. En woeps, plotseling sta je daar op een vlieghaven vol met mensen die geen woord van je begrijpen. Krankzinnig!

Is „seer moj" genoeg?

Als ik eens niet kan slapen, vraag ik me wel eens af hoe Nixon Russisch spreekt, en hoe Brezjnjev Amerikaans (ik zeg wel „Amerikaans", niet Engels. Dat is immers niet hetzelfde. Voor een Amerikaan is postbus „mail drop", voor een Engelsman „pillar box"; een verzendingsetiket is voor een Amerikaan „shipping tag" maar voor een Brit „luggage label" enz.). Toen mijnheer Nixon enkele weken geleden Moskou bezocht en uit zijn wagen stapte om „zich onder het publiek te begeven" kon hij in het Russisch alleen iets zeggen dat bij ons misschien "seer moj" zou klinken. Het is wel een troost te

weten dat mijnheer Brezjnjev als hij aan de rode lijn zit te praten alsmear het antwoord "seer moj" van zijn Amerikaanse confrater mag verwachten. Maar is dat wel genoeg?

Ik vond het wel fijn, of misschien was ik alleen maar gevlaid, toen ik vaststelde dat de eerste minister van Turkije de pers in het Engels te woord stond. Bravo, maar denkt u, lezer, dat mijnheer Callaghan grondig Turks spreekt? Waarschijnlijk zouden de aanwezige Griekse redacteurs het niet zo fijn vinden, noch gevlaid zijn, maar alleen maar verward. Want het Griekse woord met betekenis "ja" klinkt zoals het Engelse "neen" terwijl "neen" klinkt als het Engelse "OK".

Ware het niet beter dat alle staten eens hun gewone zorgen opzij schoven en begonnen te dokteren aan één gemeenschappelijke taal? Ik stel geen teruggang voor naar het Latijn dat toenmaals lang en goed dienst heeft gedaan. Het zou kunnen dat het moderniseren van de woordenschat te veel moeilijkheden zou opleveren. Hoe vertaal je het Engelse "MIRV" (soort oorlogsraket) in het Latijn? En hoe "overkill" (onnodig doden), "hijack" (kapen) en "short-term capital flow" (kapitaalvloed op korte termijn)? En toch zouden er niet zulke grote moeilijkheden komen als men even ernstig nadenkt of een middelmatig wijze computer inschakelt. Men registreert eenvoudig de woordenboeken van de hele wereld met de opdracht een eenheids woordenboek in een universele taal uit te spuwen. Na tien jaar zouden de diplomaten uit Ankara en Athene in hun eerste zitting al kunnen kwebbelen als mussen. En niet alleen zij; als ooit de toerist en de exporterende handelaar zijn woordenboekje in het buitenland kan weggoeien, dan zal hij de buitenlander als een mens gaan beschouwen, en niet meer als levende dingen die vreemde en onbegrijpelijke klanken voortbrengen. Op het ogenblik is het eerste (en laatste) wat men over, bijvoorbeeld Zweden, kan denken dat het vol met Zweden zit. Maar wat bereikt men daarmee als men wederzijds begrip nastreeft?

Er bestaat natuurlijk de universele taal Esperanto. Al negentig jaar. Ondanks de "hoopgevende" naam is ze nog niet genoeg verspreid. Het waarom mag Joost weten.

Misschien was de nood nog niet hoog genoeg. Maar misschien bent u het nu met me eens dat hij nu wél hoog genoeg is. We kunnen niet genoeg begrip in de wereld verkrijgen, en dat gaat het niet alleen om de vrij onbelangrijke vraag hoe we de ander vliegtuigen kunnen aansmeren...

Wij danken voor financiële steun...

Onze oproep voor financiële steun in ons jongste nummer, samen met een praktisch overschrijvingsformulier, heeft heel wat sympatisanten overhaald om een kleine schenking te doen. Onze hartelijke dank aan allen!

Mej. S. Opsomer, Brussel
De hr. J. Vinck, Antwerpen
Mevr. J. Leuntjes, Deurne
De hr. E. Spitaels, Schoten
Mevr. E. Tanner, Wilrijk
De hr. R. de Rop, St.-Niklaas
Mej. C. Jong, Haasrode
De hr. E. Sprengers, Leuven
De hr. G. Vanbreuse, Verviers
De hr. N. Vanspeybrouck, Varsenare
Mej. M. van Mullem, Blankenberge
De hr. A. Fernandez, Gent
De hr. S. Dhaeyer, Oudenaarde
De hr. E. Burg, Den Haag
Mevr. H. Weggeman, Alphen
De hr. F. Haesendonck, Halle
Mevr. Bresseleers, Berchem
De hr. J. van Hoof, Mechelen
De hr. R. Mantony, Knokke
De hr. A. Godderis, Gentbrugge
De hr. R. Slot, Axel
De hr. A. Martens, Zomergem
De hr. V. Franck, Schelle
De hr. M. Morel, Merksem
De hr. M. du Bois, Stabroek
De hr. C. Borremans, Antwerpen
De hr. A. Vercruyssen, Deurne
De hr. C. Denut, Westende
De hr. F. De Bruyn, Antwerpen
Mej. G. Leibovitsche, Antwerpen
Assimil, Brussel
Mej. R. Bessems, Brasschaat
Mej. S. de Weerd, Kapellen
De hr. R. van Roy, Wetteren
De hr. A. Somers, Antwerpen
De hr. A. Goeyvaerts, Leuven
De hr. J. Mook, Gentbrugge
Mej. L. de Muynck, Halle
Dr. W. Peeters, Deurne
De hr. P. Beelen, Rozenaken
De hr. G. de Voogt, Turnhout
De hr. R. de Fleurquin, Borgerhout
De hr. L. van der Veken, Kalmthout

De hr. R. de Leeuw, Lebbeke
Mej. J. Nachtergaele, Gent
Anoniem
De hr. M. Deruy, Ronse
De hr. A. Libaers, Beverlo
Mevr. A. Duwel, Antwerpen
Stadsbibliotheek, Antwerpen
De hr. N. Gijbels, Betekom
De hr. M. Vanspeybrouck, Varsenare
De hr. F. Pecceu, Torhout
De hr. F. Vandommele, Kortrijk
De hr. M. Govaers, Brussel
Mej. C. Lagrou, Halle
De hr. C. Breugelmans, Hove
Mevr. De Boes-Buttenaere
De hr. J. Buttiens, Ransberg
Mej. K. Devaere, Kortrijk
De hr. C. Ceclerck, Ekeren
De hr. J. Froment, St.-Genesius-Rode
De hr. P. Notaerts, St.-Stevens-
Woluwe
De hr. R. de Rop, St.-Niklaas
De hr. A. Janssens, Merksem
De hr. H. Martens, Wuustwezel
De hr. J. Donner, Amsterdam
Mej. A. Billiet, Borgerhout
De hr. F. du Bois, Antwerpen
Mevr. Y. Betlehem, Voorburg
Gentse Esperantogroep „La Progreso"
De hr. Engelen, Turnhout
De hr. M. Gijssels, Mortsel
De hr. I. Govaert, Blaricum
De hr. R. Hellebaut, Dave
De hr. Halsberghe, Mortsel
Akademie voor Beeldende Vorming,
Amersfoort
De hr. J. Muller, Den Haag
Dr. M. Naster, Mechelen
De hr. Van Gulck, Borgerhout
Stedelijke Bibliotheek, Den Haag
Mevr. Van Ginderen, Essen

(vervolg van deze lijst van schenkers in ons volgende nummer!)

Wie nog wil meehelpen om Esperanto - Panorama groter te maken en het aan meer geïnteresseerden te laten verspreiden kan zijn bijdrage storten op prk.nr. 000-0449386-82 van onze penningmeester, de hr. R. Balleux, Oude Donklaan 83, 2100 Deurne. De abonnementsprijs bedraagt 25 fr. Steunabonnementen vanaf 50 fr. Nederlanders kunnen terecht op girorekening nr. 505590 van P. Peeraerts, Deurne. Voor hen is de abonnementsprijs 2 gulden. Steunabonnement vanaf 4 gulden.

*Schenk een abonnement op Esperanto - Panorama aan uw vrienden!
Welk ander kado kost slechts 25 fr. en duurt een gans jaar?*

VROUW NA OPERATIE IN COMA

In het academisch ziekenhuis in Utrecht wordt een 38-jarige vrouw verpleegd, die in een coma geraakte tijdens een operatie in een ziekenhuis in Gorkum.

De operatie werd uitgevoerd door een algemeen chirurg en door twee Turkse anesthesisten.

De taalbarrière heeft aan deze operatie zeker geen goed gedaan. „Door deze taalbarrière kon ik geen helder inzicht in het verloop van de operatie krijgen" aldus een bijgeroepen arts.

EVENTJES EEN PASSAGE UIT EEN SCHAAKVERSLAG ...

"Bij punt 1 van de agenda hadden de sprekers maar zo wat voor zich heen gebabbeld : Engels, Duits, Spaans, ieder in zijn eigen taal, maar nu werd het anders. Averbach sprak in het Russisch. Hij had zijn eigen tolk meegebracht en die werd weer in het Duits en in het Spaans vertaald door de leden van het bestuur. Prentice uit Canada verzorgde de overzetting in het Duits, maar het Engels van de Russische tolk was van die aard dat een andere tolk na enige tijd dit Engels in het Engels ging vertalen..."

(uit de plenaire vergadering van de wereld-schaakbond).

LEOPOLD VERMEIREN OVER ESPERANTO

Leopold Vermeiren is niet alleen de schrijver van de "Rode Ridder" maar ook een aanhanger van de Esperanto-idee. Dat weten de lezers van Esperanto Panorama. Het weekblad ZIE interviewde de heer Vermeiren. De korte passage over het Esperanto kopiëren we hier voor u :

Taal is een aangelegenheid die Leopold Vermeiren nauw aan het hart ligt. Zo is hij ook een verwoed voorstander van het Esperanto. Enkele van zijn gedichten heeft hij zelf in het Esperanto vertaald.

Z:- Druist dat niet in tegen wat je daarnet zei ? Als je de eigen taal wilt vervangen door het Esperanto is dat toch verarmend ?

V:- Niemand wil de eigen taal vervangen door Esperanto. Esperanto is slechts een contactmiddel dat

ernaast staat. Maar dan een biezonder handig contactmiddel : het is een mooie logische, zangerige taal die je in drie maanden volkomen beheerst.

Z:- Is Esperanto haalbaar ? Geloof je niet eerder dat het bijv. het Engels zal zijn dat het zal winnen als er ooit een universele taal komt ?

V:- Tuurlijk. Die Esperantisten zijn idealisten. Wat ze willen is veel te eenvoudig. Dus kan het niet. Dat is zoals met de vrede : als iedereen zijn wapens weggooit, wordt het nooit meer oorlog. Maar zo'n oplossing is veel te simpel om realistisch te zijn.

INTERNATIONAAL BABIETJE

Bij ons lid, mevr. Guiomar Vaz - Lens, die bovendien een hevige propagandiste is, werd een Christian geboren. De vader is Portugees, de moeder Vlaamse. Een nieuw internationaal succes dus.

Aan ouders en kind „ĉion bonan" !

GEZOCHT: SONORILO 4/69

Wie dit nummer van het tijdschrift "Sonorilo" nog in zijn bezit heeft en het wil afstaan, kan het zenden aan de heer H. Boffejon, Im Zihl, CH-6204 Sempach, Zwitserland.

GOEDE-WILSBOODSCHAP UIT WALLIS

Zoals ieder jaar heeft ook nu de jeugd van Wales een goede-wilsboodschap gezonden aan de hele wereld, o.a. ook aan de Esperantosprekenden. De tekst luidt als volgt:
„Hodiaŭ la Kimra junularo salutas la junularon de la aliaj landoj je Bonvoltago.

Estas tragike, ke tiom da homoj aktuale suferas pro malsato kaj manko en mondo de abundo. Unu el la ĉefaj kaŭzoj de tio estas la malŝparado. La elspezado de mono por armiloj estas morala malŝparado. La krea forto de la homaro direktiĝas al detruado anstataŭ al pozitiva subtenado de la vivo mem. Ni petegas al la registaroj de la mondo ĉesigi ĉi tiun malŝparadon kaj atenti nian petegon por Paco kaj Bonvolo.

Tamen, ni junuloj, devas ankaŭ ludi nian rolon en la batalo kontraŭ la malŝparado. Ni ne malŝparu nian tempon kaj energion pro iluziaj kaj senutilaj celoj. Ni utiligu ĉiujn niajn talentoj kaj rimedojn por doni servon al niaj kunuloj kaj por plibonigi sociajn vivkondiĉojn."

Cervera - In Cervera, Spanje, werd de vorige maand een Esperantostraat ingewijd. ---

Brussel - In 1974 heeft de EEG 50 miljoen gedrukte bladzijden aan vertalingen gepubliceerd. ---

Sofia - „Filologo" is een nieuw Esperantotijdschrift uitgegeven door de „Internacia Unuiĝo de la Esperantistoj-Filologoj" in Sofia. ---

La Habana - In Cuba werd in augustus 1974 de Kuba Esperanto-Asocio gesticht. ---

Rome - Een van de weinige nog bestaande tijdschriften in het Latijn „Fraternitas" heeft twee positieve artikels over het Esperanto gepubliceerd. Het tijdschrift wordt uitgegeven door Franciskaner monniken. ---

Praag - De Tsjechische Esperantobond registreerde vorig jaar, vijf jaar na zijn stichting, 2500 betalende leden. ---

Veliko Tarnovo - In deze Bulgaarse stad woont de oudste Esperantist. Hij is nu 93 jaar oud en leerde Esperanto in het jaar 1906, dus bijna 70 jaar geleden. ---

Wenen - Het Internationale Esperanto-Museum in Wenen heeft onlangs ook een aanvang gemaakt met een Esperanto-Filmmuseum. Als eerste schonk de firma FIAT uit Turijn vier 16 mm-films. ---

Antwerpen - Belgische Esperantofederatie heeft een nieuwe driekleurige (groen-wit-rood) sticker uitgegeven met als opschrift „Esperanto - Universala Lingvo". Het formaat is 14 x 5,9 cm. De sticker kan worden verkregen door opzenden van twee postzegels van 6,50 fr. aan het redactieadres van Esperanto-Panorama. ---

Kalmthout - Reeds voor de vijfde maal werd in het Antwerpse Kalmthout de „Week van de internationale vriendschap" gevierd. Dit jaar ging dit gepaard met de verkiezing van een ambassadeur en een ambassadrice van de vriendschap. Een tweehonderdtal Esperantisten uit verscheidene landen waren hier aanwezig. ---

Berlijn - De befaamde uitgeverij „Duden" die o.a. bekend is voor haar beeldwoordenboeken, heeft nu ook een Esperanto Bildvortaro uitgegeven. 368 bladzijden tekeningen vormen de illustratie voor zo wat 25 000 begrippen. ---

Rotterdam - Volgens een recente statistiek van Universala Esperanto-Asocio zou Bulgarije nog steeds het land zijn met de meeste Esperantosprekenden. ---

Londen - British Council, het instituut ter bevordering van de Engelse Taal en Cultuur, heeft een belangrijke som uitgetrokken voor de studie van de sociologie van de Esperantobeweging. Wil onze grote Engelse broer van ons nog wat leren ? ---

Kopenhagen - Een Esperantopoppentheater zal dit jaar opnieuw een tournee door Denemarken maken. De Deense regering heeft reeds een subsidie van 30 000 Deense kronen hiervoor voorzien. ---

Tokio - Wie in Tokio het nummer 371-5644 telefoneert tussen 9 uur 's avonds en 9 uur 's morgens, krijgt de laatste nieuwsjes uit de Esperantowereld te horen. Ook uit België kan men dit nummer automatisch bekomen. Draai maar 00/513 371 5644. Let echter op de prijs: 3 fr. per seconde... ---

Braga - Voor het eerst sinds vele jaren zal in Portugal opnieuw een Esperantocongres mogen plaatsvinden. Daar het Esperanto geruime tijd verboden was in dit land, voorziet men slechts een beperkte opkomst. ---

Rotterdam - Het meeste verkochte Esperantoboek in 1974 was het negentalige woordenboek voor handel en industrie, uitgegeven bij Kluwer. Universala Esperanto-Asocio meldt bovendien dat gedurende dat jaar alleen reeds aan enkelingen voor meer dan anderhalf miljoen frank boeken in of over Esperanto is verkocht. ---

!!

Ni sciigas al niaj kunlaborantoj, ke tekstoj por la venonta numero de Esperanto-Panorama (Julio-Aŭgusto) estu ĉe ni fine de Majo !

ACTIVITEITENKALENDER

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo“, v.z.w., Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne. Tlf. (031) 40 30 92 en (031) 21 59 64.

Bijeenkomsten: vrijdags om 20.15 u. stipt in zaal „Noord“, Grote Markt 24, 2000 Antwerpen, tenzij anders aangeduid.

- 25/4 - De hr. Grum, redacteur van Radio Warschau, Esperanto-uitzendingen, spreekt over zijn land en over „Radio Varsovio“.
- 2/5 - Géén bijeenkomst, terwille van de congressen in Weert en Boulogne-sur-Mer.
- 9/5 - Interviews over de congressen van Luxemburg, Brugge, Boulogne en Weert, onder de deelnemers afgenomen door de hr. P. Peeraerts.
- 11/5 (zondag) (dus niet de eerste zondag van de maand!) We nemen deel aan de internationale fortentocht in Wilrijk. Afstand 10 km; geen snelwandeling! Bijeenkomst op het UIA-plein, voor "Châlet Olympia" (eindpunt buslijn 25).
- 16/5 - "De wereld van de blinde" door de hr. A. van de Wouwer. Voordracht, film en gelegenheid tot vragen stellen.
- 23/5 - Dr. Wim de Smet spreekt over "Internationale Taalprojecten die in België ontstaan zijn."
- 30/5 - "Stambomen", spreekbeurt door Dr. E. Frederickx.
- 1/6 (zondag) Geleid bezoek aan het Arboretum van De Belder in Kalmthout. Een enige gelegenheid om dat domein op zijn mooist te zien. Bijeenkomst om 14.30 uur voor het station van Kalmthout.
- 6/6 - Gezamenlijk bezoek aan de Antwerpse "Sinksenfoor". Samenkomst voor het Museum van Schone Kunsten om 19.45 u.
- 13/6 - „Dom Gustaaf vertelt...“, R. de Roover leest voor uit zijn humoristische novellen in het Esperanto.
- 20/6 - „Zin of onzin van de Zuidpoolexpedities. Na een prachtige film over een Engelse expeditie naar Antarctica kunt u meer inlichtingen vragen of debatteren. Leiding: Prof. Dr. W. de Smet.
- 27/6 - „Reisindrukken uit het Zuiden“. De hr. F. van den Bempt toont ons zijn eigen films met aangepaste muziek en commentaar.
- 4/7 - „Oud Antwerpen“. Geleide wandeling in het oude stadsgedeelte o.l.v. de heer E. Paesmans. Samenkomst om 19.45 u. voor metrostation „Groenplaats“.
- 6/7 (zondag) - Geleide wandeling doorheen het groen van Mortsel o.l.v. de heer J. Bovendeerd. Bijeenkomst om 14.30 u. voor het station van Mortsel - Deurnesteenweg (autobus 16 of 33).
- Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 000-0072654-01 t.n.v. „La Verda Stelo“, Antwerpen.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge. Tlf. (050) 41 25 75.

Bijeenkomsten: 's woensdags om 20 u., Koninginnelaan 14.
Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 000-0506210-64 t.n.v. Mej. M. van Mullem, Blankenberge.

BRUGGE

Brugse Esperantogroep, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge. Tlf. (050) 31 83 58.
Bijeenkomsten: dinsdags om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14, Brugge.
Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 000-0483533-85 t.n.v. Bruĝa Grupo Esperantista.

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco“, St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge. Tlf. (050) 33 19 81.

Bijeenkomsten: donderdags om 20 u.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 000-0993949-87 t.n.v. Mevr. Maertens, Brugge.

Brugse Jongerengroep, Brugse Mettenstraat 25, 8310 Brugge.

Lidmaatschap: 100 fr. (van 16 tot 25 jr.) op rek. 000-1036489-44 van Guido Maertens, Brugge.

BRUSSEL

Reĝa Esperantista Brusela Grupo, de Smet de Naeyerlaan 154, 1090 Brussel. Tlf. (02) 428 41 43.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. (091) 23 56 40.

Bijeenkomsten: de eerste woensdag van iedere maand om 20 u.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 000-0476982-33 t.n.v. A. van de Velde, Gent.

Genta Esperanto-Grupo „La Progreso“, Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge.

Bijeenkomsten: de tweede en vierde vrijdag van de maand in Feestlokaal Vooruit, St.-Pietersnieuwstraat, Gent.

KALMTHOUT

„La Erikejo“, Rozendreef 33, 2180 Kalmthout.

Bijeenkomsten: de laatste woensdag van de maand om 20 u. in zaal Govio, Dorpsstraat 1, Kalmthout.

28/5 - Programma gewijd aan Kopenhagen, stad van het 60ste Universeel Esperanto-congres, m.m.v. de ambassade van Denemarken in ons land.

25/6 - Avondwandeling door de Kalmthoutse Heide. Vertrek om 20 u. voor zaal Govio.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 628-5250797-94 t.n.v. „La Erikejo“, Kalmthout.

KORTRIJK

„La Konkordo“, Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54 en (056) 22 00 11.

Bijeenkomsten: iedere donderdag om 19.30 u. in het Groeningheem (jeugdherberg) Passionistenlaan, 8500 Kortrijk.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 000-0196906-93 t.n.v. Gerard Debrouwere, Kortrijk.

LEUVEN

Leuvense Esperantovereniging, Diestsevest 56, 3000 Leuven. Tlf. (016) 22 39 59.

Bijeenkomsten: donderdags om 20 u., Diestsevest 56, 3000 Leuven.

LIMBURG

Interlimburgse Esperantogroep, Steenweg 5, 3653 Leut.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 001-0377625-80

NATIONALE GROEPEN

Belgische Esperantofederatie, St.-Bernardsesteenweg 1078, 2710 Hoboken.
Belga Esperantista Fervojista Asocio (Afdeling Spoor), Station Etterbeek.

ADRESSEN VAN ESPERANTOGROEPEN IN HET FRANSTALIGE LANDSGEDEELTE

BRUXELLES: Mr. R. Jacobs, rue Gén. Eenens 94, 1050 Bruxelles.

CHARLEROI: Melle. A. Orsolini, rue Paul Pastur 6, 6000 Charleroi.

EUPEN: Mme. L. Vertongen, rue de Verviers 101, 4700 Eupen.

LIÈGE: Dr. P. Denoël, rue Victor Raskin 20, 4000 Liège.

VERVIERS: Mr. R. Demarche, rue des Hospices 59, 4800 Verviers.

57-A BELGA ESPERANTOKONGRESO

Kiel jam indikita antaŭe en nia revuo, la 26-an kaj la 27-an de Aprilo okazos la 57-a Belga Esperantokongreso. La temo estos "La skolta movado kaj la Esperanto-Asocioj en Eŭropo. Por aliĝi bv. telefoni al ges. Alberto-Wybouw, tlf. (050) 20 01 13.

KARAVANOJ AL KOPENHAGO

Kongresanoj de la 60-a UK de Esperanto en Kopenhago povos avantaĝe partopreni en flugkaravano kiun organizas la oficiala agentejo de SAS en Nederlando. La vojaĝo estas nur por la kongresa semajno (de sabato ĝis sabato) kaj inkluzivas restadon en unuaklasa hotelo. Partoprenantoj povas ekflugi laŭplaĉe de Antverpeno, Bruselo aŭ Luksemburgo. Detale informas Dammers & Van der Heide, Boompjes 57, NL-3001 Rotterdam.

Kongresanoj kiuj ne nepre volas ĝui la komforton de aviadila vojaĝo povas enskribiĝi por la aŭtobusa karavano de la franca organizo. Ĝi veturas laŭ la jena plano :

07 22: Bruselo, Antwerpen, Rotterdam
 07 23: Den Haag, Amsterdam
 07 24: Enschede, Bremen
 07 25: Hamburg, Lübeck
 07 26: København

08 03: Odense, Kiel
 08 04: Hamburg, Hannover
 08 05: Dortmund, Köln
 08 06: Aachen, Luxemburg

La prezo por tiu ĉi aŭtobusa vojaĝo estos ĉ. 14 000 belgaj frankoj por ĉiu persono. La restado en Kopenhago ne estas enkalkulita. Por pliaj informoj turnu vin al UFE, 4 bis Rue de la Cerisaie, F-75004 Paris, Francujo.

BOULOGNE-SUR-MER VIN ATENDAS

Kvankam estas jam tre malfrue, ekzistas ankoraŭ ebleco por partopreni en la 12-a Markola Kongreso kiu okazos la 3-an kaj 4-an de Majo en la historia urbeto Boulogne-sur-Mer kie okazis la tutunua Esperanto-kongreso. Por informoj kaj enskribiĝoj (320 BF) turnu vin al s-ro A. Marmenout, Koninginnelaan 98, 8370 Blankenberge. Poŝtĉekkonto estas 000-0436398-92.

TRILANDA RENKONTIĜO EN WEERT

La 3-an kaj 4-an de Majo okazos en Weert (Nederlando) la jara trilanda renkontiĝo. Sur la programo estas diversaj prelegoj kaj kursoj por komencantoj. Krome oni antaŭvidas akcepton ĉe la urbestro kaj katolikan diservon.

Por pliaj informoj kaj enskribiĝoj kontaktu s-ron L. Hendrix, Slotstraat 15, NL-5500 Weert.

Personoj kiuj veturos aŭtomobile al la renkontiĝo kaj kiuj disponas ankoraŭ pri liberaj lokoj estas petataj kontakti la redakcion de Esperanto Panorama. Eblas kontraŭ parta repago de la benzinkostoj kunpreni aliajn emulojn.

TAGO DE LA INTERNACIA AMIKECO

En 1975 jam la 5-an fojon estis festata la "Semajno de Internacia Amikeco" en la belga vilaĝo Kalmthout. Modeste komenciĝinte en 1971, tiu iniciato ĉijare estis vere sukcesplena tago pri kiu cetere la gazetaro abunde raportis.

La tago komenciĝis per la prezentado de televizia filmo pri Esperanto. Tagmeze okazis akcepto en la komunuma domo al kiu partoprenis 40 homoj, venintaj el pluraj lokoj de Belgio kaj Nederlando.

Posttagmeze kolektiĝis ĉ. 200 personoj por la granda promeno trans la nederlandan limon al la vilaĝo Putte. Antaŭ la foriro la skabeno alparolis la promenontojn. Ĉe la landlimo atendis nin deputito Suykerbuyk kiu emfazis la neceson de la forigo de limoj. Ankaŭ en la Nederlanda vilaĝo Putte parto de la grupo estis akceptita de la komunumestro kiu laŭdis la iniciaton.

Vespere okazis katolika diservo dediĉita al la ideo de internacia amikeco. La pastro predikis pri Esperanto kaj pri amikeco kaj la floro kantis nederlande kaj esperante.

Vespere oni elektis la geambasadorojn de la internacia amikeco. Laŭ la kvinkapa ĵurio tiun titolon plej meritis Veerle Hūwels el Puurs kaj Ben Weber el Delft, kiuj ambaŭ, krom bela rubano kun oraj literoj, ricevis multajn valorajn premiojn.

La tago finiĝis kun komuna popoldancado. Niajn varmajn gratulojn !

LOGADO

1) Ĉe PRIVATULOJ

La organizantoj provos trovi kiom eble plej multe da privatuloj (esperantistoj) kiuj pretas gastigi vin. Ili proponas jenan favoran eblecon :

TUTA SEMAJNFINO

1.000 fr. por individuo

800 fr. por infano aŭ studento por aliĝoj, lunĉo, varma vespermanĝo (sabate), balkarto, tranoktado, matenmanĝo, aŭtoĉarekskurso kaj varma tagmanĝo.

Pro la tre limigita nombro vi skribu baldaŭ al

Veerle HÜWELS, Kattenstr. 46,
2670 Oppuurs.

Nur post sciigo ke iu povos akcepti vin, vi pagu la necesan sumon al Veerle HÜWELS, Pĉk. n-ro 000-1121121-92.

2) En HOTELO

Ni proponas al vi mem kontakti la hotelon BILLARD PALACE, Koningin Astridplein 40, Antwerpen (tel. 031/33.44.55), la hotelo en kiu okazos la balo.

Prezroj por 1 tranoktado kun matenmanĝo kaj taksoj :

1 persona ĉambro sen banejo	335 fr.
1 persona ĉambro kun banejo ekde	600 fr.
2 persona ĉambro sen banejo	570 fr.
	k.t.p.

Fotoj kaj kliŝoj

estas afable disponigitaj

de la Servo por Turismo,

Suikerrui, Antwerpen,

kiu ĉiam informos vin

per Esperanto-materialo.

Bonvolu skribi kaj peti pri tio.

LA CELO DE LA ESPERANTO-TAGOJ
ESTAS MONTRI AL LA PUBLIKO LA
EKZISTON KAJ LA PRAKTIKAN UZA-
DON DE LA UNIVERSALA LINGVO.

TIAL ELLABORIĜIS PROGRAMO ĜUE-
BLA POR ĜIUJ, KIU KROME CELAS
VEKI INTERESIĜON DE LA AMASKO-
MUNIKILOJ. BONA OKAZO DO POR
KUNVENIGI VIAJN PARENCOJN KAJ
GEAMIKOJN.

LA VENDREDA KAJ SABATA PRO-
GRAMOJ OKAZOS EN MODERNA FEST-
SALONO EN BUTIKA STRATO DE
LA URBOCENTRO. DIMANĈE OKAZOS
EKSKURSO AL TRE VIZITATA BIENO.

VI ĜUOS ENTUZIASMIGAN ARANĜON,
KIES FESTPAROLADO, ENKONDUKOJ,
KUNLIGAJ TEKSTOJ K.T.P. ESTOS EN
ESPERANTO.

ALIĜU TUJ; LA ESPERANTO-TAGOJ
ESTOS NEFORGESEBLAJ!

PROGRAMO

Vendredo, 5.9.75 : je la 20 h. en la festsalono,
Quellinstr. 31, Antwerpen :
DIAPOZITIVOJ kaj FILMO pri
ANTWERPEN

Sabato, 6.9.75 : en la festsalono, Quellin-
str. 31, Antwerpen :

10-a horo : FESTPAROLADO fare de IVO
DURWAEL, prezidanto
KLASIKA KONCERTO de JUNAJ
ESPERANTISTOJ

12-a horo : KOMUNA LUNĈO¹

14-a horo : DEMONSTRACIO de METL-
ARTOJ en la granda halo : puntlarado,
ŝpinado, teksado, skulptado, keramiko,
desegnado.
LIBRO- kaj DISKO-BUDOJ kun ebleco
aŭdi Esperanto-diskojn kaj radio-elsen-
dojn.

15a horo : PAM-POM-PARADO
VARIA PROGRAMO kun orkestro, ko-
reografio, iluziisto, pantomimo, kantado
k.t.p.

18-a horo : komuna vespermanĝo¹

19.30-a horo : DISERVO en la preĝejo de
Ossenmarkt.

X 20.30-a horo : BALO, Billard Palace,
Astridplein 40, Antwerpen.

Dimanĉo, 7.9.1975 : AŬTOĈAR-EKSKURSO
al Kelchterhoef kaj Hengelhoef.

• foriro je la 8.45-a horo en Mortsel ĉe
la komunuma domo

• eblecoj por eniri la buson je Luytha-
gen, Berchem (policejo), Billard Pa-
lace, Turnhoutse Baan (Kerkstr.,
Ellaeristr. kaj kinejo Roma)

• matene vizito al la aŭto-muzeo en
Houthalen

• tagmeze ebleco por malmultekoste
manĝi

• posttagmeze : promenado aŭ sportado
(remado, golfludado k.t.p.)

• infanludejo

• en kazo de pluvo disponiĝas grande-
gaj haloj

• reveno (alveno en Antwerpen) ĉirkaŭ
la 18-a horo.

1) Lunĉpakedoj disponeblaj en la manĝejo
super la festsalono.

ALIĜILO

Aliĝo (sabato)	— individuo(j)	..... x 100 fr.	.....
	— infano(j) aŭ stu- dento(j)	..... x 50 fr.	.....
	— familio (gepatroj kaj infanoj)	..... x 200 fr.	.....
Lunĉo	(= 3 sandviĉoj kaj kafo), haveblaj saba- ton tagmeze kaj ves- pere	..... x 60 fr.	.....
Balo		..... x 60 fr.	.....
Aŭtoĉar- ekskurso	(trinkmono enkalkuli- ta)		
	— individuo(j)	..... x 200 fr.	.....
	— infano(j) aŭ stu- dento(j)	..... x 100 fr.	.....
	— familio (gepatroj + infanoj)	..... x 400 fr.	.....
	Sume :		.....

Bonvolu sendi la aliĝilon al S-ro A. LÖDÖR

Brusselse steenweg 385

9001 Gentbrugge

kaj samtempe ĝiri la sumon al lia Pĉk. n-ro
50.08.64.

NOMO : .....

ADRESO : .....

Subskribo